

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 5773/2021 din data de 11.08.2021

Domnului Stelian-Cristian ION,
Ministrul Justiției

Biroul permanent al Senatului

Bp. 431 / 2.11.2021

Biroul permanent al Senatului

L. 494 / 15.11.2021

Stimate domnule ministru,

Consiliul Superior al Magistraturii apreciază cooperarea interinstituțională drept esențială pentru eficientizarea și asigurarea unui înalt nivel de independență și de transparență a sistemului judiciar, acesta reprezentând un domeniu ce presupune efortul comun al tuturor puterilor statului, în limitele atribuțiilor ce le sunt conferite de Constituție și celelalte acte normative.

Consiliul Superior al Magistraturii are îndatorirea de a se implica activ în aspectele care privesc autoritatea judecătorească, în strictă conformitate cu litera și spiritul actelor normative care guvernează Justiția română și în directă conlucrare cu celelalte puteri ale statului de drept.

În ședința din data de 27 iulie 2021, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat Raportul Inspecției Judiciare - tematic mixt nr. 20-2770/20-2771 privind „practica instanțelor de judecată și a parchetelor de pe lângă acestea în investigarea și soluționarea cauzelor privind infracțiuni la viața sexuală cu victime minore”.

În cuprinsul acestui raport se reține că, din perspectiva analizată, consimțământul reprezintă exprimarea acordului de voință în mod liber de către victimă cu privire la realizarea raportului sexual ori a actului sexual.

Aprecierea valabilității consimțământului este atributul exclusiv al organului judiciar, fiind absolut necesar însă a se stabili dacă victima minoră a înțeles sau nu semnificația actului sexual și a tuturor consecințelor pe care acesta le implică pentru persoana sa, evoluția ei fizică și emoțională.

Diferența fundamentală care conduce la încadrarea juridică a unei fapte ca viol și nu ca act sexual cu un minor este, potrivit doctrinei și practicii parchetelor și instanțelor de judecată, constatarea îndeplinirii cel puțin a uneia dintre cerințele esențiale pentru realizarea elementului material al violului, respectiv constrângerea victimei (care poate îmbrăca 2 forme: constrângerea fizică și constrângerea morală), punerea victimei în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

voința sau profitarea de starea victimei de a fi în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința.

Practica judiciară a demonstrat că activitatea de constrângere fizică este mai ușor de dovedit, în special în situațiile în care acțele de violență lasă urme asupra corpului sau bunurilor victimei, în timp ce constrângerea morală sau cerința punerii victimei în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința presupun administrarea unui probatoriu diferit, nuanțat, în care declarațiile persoanelor implicate trebuie de cele mai multe ori completate cu elemente extrinseci modului în care acestea au perceput și descris desfășurarea evenimentelor, motivațiile, mobilul sau scopul. O parte a doctrinei menționează vârsta fragedă a victimei ca o conjunctură în care victima este în imposibilitate de a se apăra sau de a-și exprima voința, stare preexistentă și independentă de acțiunile făptuitorului în realizarea actului sexual, care însă, constituind a treia modalitate de realizare a elementului material al violului, ar justifica această încadrare juridică a faptei.

În raport se mai reține că, în cauzele analizate, s-a constatat că în calificarea faptei a prezentat relevanță modul în care s-a apreciat cu privire la existența sau inexistența consimțământului persoanei vătămate, prin raportare la vârsta acesteia.

În unele cazuri, situația persoanelor vătămate în vârstă de 11-12 ani a condus la calificarea faptei ca *act sexual cu un minor*, instanțele apreciind în aceste situații că din probe administrate (declarație persoană vătămată care a confirmat că și-a dat acordul, declarații de martori care au confirmat că a existat acordul minorului sau că minorul nu a fost constrâns de inculpat) rezultă că a existat un consimțământ exprimat de persoana vătămată minoră.

În alte cazuri, aceeași vârstă a condus la calificarea faptei ca *viol*, în aceste situații instanțele apreciind, pe baza unei expertize psihiatrice, că, din cauza vârstei avute la data consumării actelor sexuale, persoana vătămată nu era suficient de dezvoltată psiho-moral, nu era capabilă să înțeleagă consecințele unor astfel de acțiuni și nu avea capacitatea de a exprima un consimțământ valabil în acest sens.

Se mai reține că din verificările efectuate a rezultat că, în aprecierea valabilității consimțământului victimelor minore, vârsta acestora a reprezentat un criteriu de apreciere care s-a impus a fi coroborat cu probe administrate în cauză, *fără a fi însă determinant pentru soluția adoptată.*

În contextul menționat, *Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a hotărât sesizarea ministrului justiției cu unele propuneri de modificare a Codului penal, în temeiul art. 38 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.*

Tel: (+40)21-311.69.02

Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro

Email: secretar-general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Astfel, Plenul a apreciat că s-ar putea analiza stabilirea unei vârste a minorului până la care raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală să constituie infracțiunea de viol, în considerarea faptului că stadiul dezvoltării psihofizice a minorului nu permite exprimarea unui consimțământ valabil.

În același sens au fost modificate recent și dispozițiile Codului penal francez¹, prin Legea nr. 478 din 21 aprilie 2021, stabilindu-se, în esență, la 15 ani vârsta sub care se consideră că un copil nu consimte la un act sexual cu un adult, fapta constituind viol.

Astfel, dispozițiile art. 222-22 din Codul penal francez definesc agresiunile sexuale ca fiind orice acte de natură sexuală („*toute atteinte sexuelle*”²) comise cu violență, constrângere, amenințare sau prin luarea prin surprindere ori, în cazurile prevăzute de lege, săvârșite împotriva unui minor de către un major.

Așa cum se arată în cuprinsul art. 222-22-1, la ultimul alineat, atunci când faptele sunt comise asupra persoanei unui minor mai mic de cincisprezece ani, constrângerea morală sau luarea prin surprindere se caracterizează prin aceea că se profită de vulnerabilitatea victimei, care nu are discernământul necesar pentru aceste acte³.

Varianta tip a infracțiunii de viol este reglementată în cuprinsul art. 222-23 ca fiind *Toate actele de penetrare sexuală, de orice natură ar fi ele, sau toate actele orale sau vaginale comise asupra altei persoane sau asupra autorului prin violență, constrângere, amenințare sau luare prin surprindere. Pedepsa, în acest caz, este închisoarea de până la 15 ani.*

Dacă această faptă este comisă asupra unui minor mai mic de 15 ani, ne regăsim în prezența unei variante agravate, în privința căreia dispozițiile art. 222-24 pct. 2 prevăd o pedeapsă de până la 20 de ani închisoare.

Potrivit art. 222-23-1, introdus prin Legea nr. 478 din 21 aprilie 2021⁴, în afara ipotezei tip a violului prevăzută la art. 222-23, constituie, de asemenea, infracțiunea de viol orice act de penetrare sexuală, de orice fel, sau orice act oral-genital săvârșit de un adult asupra persoanei unui minor mai mic de cincisprezece ani sau comis asupra autorului de către minor, dacă diferența de vârstă între major și minor este de cel puțin cinci ani.

¹ <https://www.lefigaro.fr/actualite-france/le-parlement-s-apprete-a-adopter-la-loi-sur-les-violences-sexuelles-sur-mineurs-20210415>, https://adevarul.ro/international/europa/parlamentul-francez-adoptat-lege-califica-viol-actul-sexual-copil-varsta-15-ani-pedeapsa-ajunge-20-ani-inchisoare-1_6079197b5163ec427103bbd9/index.html.

² Par „atteinte sexuelle”, il faut entendre tout acte à caractère sexuel, avec ou sans pénétration – a se vedea <https://www.village-justice.com/articles/delit-atteinte-sexuelle-sur-mineur,37945.html>.

³ „Lorsque les faits sont commis sur la personne d'un mineur de quinze ans, la contrainte morale ou la surprise sont caractérisées par l'abus de la vulnérabilité de la victime ne disposant pas du discernement nécessaire pour ces actes.”

⁴ https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006070719/LEGISCTA000043405084?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF#LEGISCTA000043405084.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”

(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Condiția diferenței de vârstă prevăzută la primul alineat al acestui articol nu se aplică în cazul în care faptele sunt săvârșite în schimbul unei remunerații, a unei promisiuni de remunerație, a acordării unui beneficiu în natură sau a promisiunii unui astfel de beneficiu⁵.

Conform art. 222-23-3, infracțiunea de viol prevăzută la art. 222-23-1 este pedepsită de Codul penal francez cu închisoarea până la 20 de ani.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că ar putea fi avută în vedere vârsta de 14 ani, în condițiile în care până la împlinirea acestei vârste minorul nici nu răspunde penal, conform art. 113 Cod penal, legea instituind o prezumție absolută a lipsei de discernământ. Este drept că dispozițiile menționate se referă la vârsta minorului care a săvârșit o faptă penală, dar ele pot fi relevante și în privința victimei, câtă vreme criteriul determinant în stabilirea acestui prag este existența discernământului.

În acest sens, s-a propus completarea dispozițiilor art. 218 din Codul penal cu dispoziții noi, corelativ cu abrogarea prevederilor alin. (2) și (5) ale art. 220 și cu modificarea corespunzătoare a alin. (6).

Având în vedere că, în prezent, potrivit art. 220 alin. (6), faptele prevăzute la alin. (2) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani, s-a propus inserarea unor dispoziții similare și în cazul infracțiunii de viol, în noua variantă, ce va fi incidentă doar în cazul făptuitorului minor.

De asemenea, în raport de dispozițiile art. 222¹, în conformitate cu care „Dacă faptele prevăzute la art. 220 - 222 sunt săvârșite de două sau mai multe persoane împreună sau de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.”, s-a propus inserarea unui text în acest sens în legătură cu noile variante de incriminare propuse.

Propunerile concrete de reglementare sunt următoarele:

- La articolul 218, după alineatul (4) se introduc patru noi alineate; alineatele (4¹)-(4⁴), cu următorul cuprins:

⁵ „Hors le cas prévu à l'article 222-23, constitue également un viol tout acte de pénétration sexuelle, de quelque nature qu'il soit, ou tout acte bucco-génital commis par un majeur sur la personne d'un mineur de quinze ans ou commis sur l'auteur par le mineur, lorsque la différence d'âge entre le majeur et le mineur est d'au moins cinq ans.

La condition de différence d'âge prévue au premier alinéa du présent article n'est pas applicable si les faits sont commis en échange d'une rémunération, d'une promesse de rémunération, de la fourniture d'un avantage en nature ou de la promesse d'un tel avantage.”

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

„(4¹) Constituie, de asemenea, infracțiunea de viol și se sancționează cu pedeapsa prevăzută la alin. (1) raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise cu un minor care nu a împlinit 14 ani.

(4²) Fapta prevăzută la alin. (4¹) se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:

a) fapta a fost comisă de un membru de familie al minorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;

c) fapta a pus în pericol viața minorului;

d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

e) făptuitorul a împlinit vârsta de 18 ani.

(4³) Când făptuitorul nu a împlinit 18 ani, faptele prevăzute la alin. (4¹) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani.

(4⁴) Dacă faptele prevăzute la alin. (4¹) și (4²) sunt săvârșite de două sau mai multe persoane împreună sau de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.”

- La articolul 218, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1) - (3), (3¹), (4¹), (4²) și (4⁴) se pedepsește.”

- La articolul 220, alineatele (2) și (5) se abrogă.

- La articolul 220, alineatele (6) și (7) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(6) Faptele prevăzute la alin. (1) și la alin. (4) lit. e) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani.

(7) Tentativa la infracțiunile prevăzute la alin. (1) - (4) se pedepsește.”

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că este necesară, de asemenea, modificarea corespunzătoare și a dispozițiilor art. 219 și 221 din Codul penal, care incriminează infracțiunile de agresiune sexuală și, respectiv, corupere sexuală a minorilor.

În contextul în care agresiunea sexuală poate fi considerată „o reglementare în oglindă a violului”, diferind doar elementul material⁶, s-a apreciat că, pentru rațiuni similare celor avute în vedere la formularea propunerii de incriminare drept infracțiunea de viol a faptei specifice comise cu un minor care nu a împlinit 14 ani, care consimte la această faptă, ar fi necesară o dispoziție

⁶ „Noul Cod penal comentat. Partea specială. Ediția a II-a revăzută și adăugită”, Vasile Dobrinou ș.a., Ed. Universul juridic, București, 2014, pag. 180.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”

(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

simetrică pentru a incrimina ca agresiune sexuală actul sexual consimțit (altul decât cel care constituie viol) cu un minor sub 14 ani.

În legătură cu aceste aspecte, s-a reținut că în Codul penal francez, la art. 222-27 se arată că agresiunile sexuale altele decât violul se pedepsesc cu închisoare până la 5 ani și cu 75.000 euro amendă.

Potrivit art. 222-29-1, dacă aceste agresiuni sunt exercitate asupra unui minor mai mic de 15 ani prin violență, constrângere, amenințare sau luare prin surprindere, pedeapsa este de până la 10 ani închisoare și 150.000 euro amendă.

Prin Legea nr. 478 din 21 aprilie 2021 a fost introdus și un alt articol, art. 222-29-2, în conformitate cu care, în afara cazului prevăzut la art. 222-29-1 (mai sus redat), constituie de asemenea o agresiune sexuală pedepsită cu până la 10 ani închisoare și 150.000 euro amendă toate actele de natură sexuală, altele decât violul, comise de un major asupra unui minor mai mic de 15 ani, dacă diferența de vârstă este de cel puțin 5 ani.⁷

Plenul Consiliului a mai reținut că, după cum se subliniază în doctrină⁸, criteriul de distincție între viol și agresiunea sexuală sub aspectul elementului material se regăsește și în cazul infracțiunilor de act sexual cu un minor și, respectiv, de corupere sexuală de minori. Astfel, dacă actul presupune penetrare sau act sexual oral vom fi în prezența actului sexual cu un minor, iar dacă este vorba de alte acte de natură sexuală fapta va constitui corupere sexuală de minori.

Față de cele ce preced, Plenul a apreciat că este necesară completarea art. 219 cu alineate noi, corelativ cu abrogarea dispozițiilor alin. (1), (2) și (5) ale art. 221 și cu modificarea corespunzătoare a alin. (6) al acestui din urmă articol.

Practic, conform propunerilor, în cuprinsul art. 221 din Codul penal ar urma să se regăsească:

- alin. (2¹), care încriminează fapta comisă de un major cu un minor cu vârsta între 14 și 18 ani în anumite circumstanțe;
- alin. (3), care încriminează actul sexual de orice natură săvârșit de un major în prezența unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani;
- alin. (4), care încriminează determinarea de către un major a unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani să asiste la comiterea unor acte cu caracter exhibiționist ori la spectacole sau reprezentații în cadrul cărora se comit acte sexuale de orice natură, precum și punerea la dispoziția acestuia de materiale cu caracter pornografic.

⁷ „Hors le cas prévu à l'article 222-29-1, constitue également une agression sexuelle punie de dix ans d'emprisonnement et de 150 000 € d'amende toute atteinte sexuelle autre qu'un viol commise par un majeur sur la personne d'un mineur de quinze ans, lorsque la différence d'âge entre le majeur et le mineur est d'au moins cinq ans.

La condition de différence d'âge prévue au premier alinéa du présent article n'est pas applicable si les faits ont été commis en échange d'une rémunération, d'une promesse de rémunération, de la fourniture d'un avantage en nature ou de la promesse d'un tel avantage.”

⁸ Vasile Dobrinioiu ș.a., op. cit., pag. 173.

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Propunerile concrete de reglementare sunt următoarele:

- La articolul 219, după alineatul (3) se introduc patru noi alineate, alineatele (3¹) – (3⁴), cu următorul cuprins:

„(3¹) Constituie, de asemenea, infracțiunea de agresiune sexuală și se pedepsește cu pedeapsa prevăzută la alin. (1) comiterea unui act de natură sexuală, altul decât cel prevăzut în art. 218, împotriva unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani, precum și determinarea minorului să suporte ori să efectueze un astfel de act.

(3²) Fapta prevăzută la alin. (3¹) se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:

a) fapta a fost comisă de un membru de familie al minorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta;

 b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;

c) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

d) fapta a pus în pericol viața minorului.

(3³) Faptele prevăzute la alin. (3¹) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani.

(3⁴) Dacă faptele prevăzute la alin. (3¹) și (3²) sunt săvârșite de două sau mai multe persoane împreună sau de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.”

- La articolul 219, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

 „(4) Dacă actele de agresiune sexuală au fost precedate sau urmate de săvârșirea actelor sexuale prevăzute în art. 218 alin. (1), (2), (4¹) sau (4²), fapta constituie viol.”

- La articolul 219, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1), (2), (3¹), (3²) și (3⁴) se pedepsește.”

- La articolul 221, alineatele (1) și (2) se abrogă.

- La articolul 221, alineatul (2¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2¹) Comiterea de către un major a unui act de natură sexuală, altul decât cel prevăzut în art. 220, împotriva unui minor cu vârsta între 14 și 18 ani, precum și determinarea minorului să suporte ori să efectueze un astfel de act se pedepsesc cu închisoarea de la două luni la 3 ani și interzicerea exercitării unor drepturi dacă:

a) minorul este membru de familie al majorului;

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;

c) fapta a pus în pericol viața minorului;

d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.”

- La articolul 221, alineatul (5) se abrogă.

- La articolul 221, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Tentativa la infracțiunea prevăzută la alin. (2¹) se pedepsește.”

În raport de modificările propuse, Plenul a apreciat că, pentru coerența reglementărilor în materie, este necesară și **modificarea art. 222 din Codul penal**, ce incriminează infracțiunea de **racolare a minorilor în scopuri sexuale**, după cum urmează:

„Art. 222 - Racolarea minorilor în scopuri sexuale

(1) Fapta persoanei majore de a-i propune unui minor care nu a împlinit vârsta de 16 ani să se întâlnească, în scopul comiterii unui act dintre cele prevăzute în art. 220, art. 374 sau art. 218 alin. (4¹), (4²) și (4⁴), inclusiv atunci când propunerea a fost făcută prin mijloacele de transmitere la distanță, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Fapta persoanei majore de a-i propune unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani să se întâlnească, în scopul comiterii unui act dintre cele prevăzute în art. 221 sau art. 219 alin. (3¹), (3²) și (3⁴), inclusiv atunci când propunerea a fost făcută prin mijloacele de transmitere la distanță, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.”

Pe aceste premise, vă adresăm rugămintea de a dispune măsurile necesare pentru inițierea demersului normativ propus.

Cu deosebită considerație,

Judecător Mihai-Bogdan MATEESCU
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 19313/2021 din data de

Domnului Ciprian BUCUR
Secretarul general al Senatului României

Stimate domnule secretar general,

Biroul permanent al Senatului

Bp. 431. / 2.11.2021

Biroul permanent al Senatului

L. 494. / 15.11.2021

Ca urmare a adresei nr. 4698/27.09.2021, prin care Senatul României a transmis Consiliului Superior al Magistraturii propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Codului penal (b431/23.09.2021), în vederea avizării, vă comunicăm că aceasta a fost analizată în ședința din data de 19 octombrie 2021 a Comisiei nr. 1 comună - „Legislație și cooperare interinstituțională” din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Punctul de vedere al Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la propunerea legislativă menționată, este unul negativ, având în vedere următoarele considerente:

Consiliul Superior al Magistraturii a întreprins deja demersuri, potrivit competenței, prin sesizarea ministrului justiției cu unele propuneri de modificare a Codului penal, în materia infracțiunilor la viața sexuală cu victime minore, în temeiul art. 38 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, în ședința din data de 27 iulie 2021, ca urmare a aprobării Raportului Inspecției Judiciare - tematic mixt nr. 20-2770/20-2771 privind „practica instanțelor de judecată și a parchetelor de pe lângă acestea în investigarea și soluționarea cauzelor privind infracțiuni la viața sexuală cu victime minore”, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a propus ministrului justiției modificarea și completarea art. 218, art. 219, art. 220, art. 221 și art. 222 din Codul penal.

Vă comunicăm alăturat adresa nr. 5773/2021, transmisă Ministerului Justiției la data de 11.08.2021.

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Mai mult, propunerea legislativă transmisă Consiliului Superior al Magistraturii prezintă o **serie de neconcordanțe semnificative**.

Astfel, în ceea ce privește art. 218 Cod penal, se urmărește incriminarea expresă ca infracțiune de viol a situației în care victima infracțiunii este un minor cu vârsta sub 14 ani, indiferent că aceasta exprimă sau nu un consimțământ formal, apreciindu-se că nu este în măsură, din cauza vârstei, să exprime un consimțământ valabil.

Forma din propunerea legislativă este criticabilă sub mai multe aspecte.

Astfel, la alin. (2¹) se folosește, în propunerea legislativă, sintagma „fără drept”, în relație cu întreținerea unui raport sexual sau a unui act sexual. În materia libertății sexuale a persoanei nu este specifică și nici justificată existența unui „drept” de a întreține acte de natură sexuală. Ceea ce este specific acestei noi variante normative și se regăsește ca atare în propunerea Consiliului Superior al Magistraturii este prezumția de lipsă a consimțământului, nu a dreptului, pe considerente legate de incapacitatea minorului de a înțelege consecințele raporturilor în care se implică.

În altă ordine de idei, în varianta din propunerea legislativă, nu există nicio majorare a limitelor de pedeapsă în situația în care fapta este săvârșită asupra unui minor a cărui vârstă nu depășește 14 ani, prin constrângere și fără a fi incidentă vreuna dintre circumstanțele speciale de agravare [cazurile prevăzute la alin. (3) lit. a), b) și d) – f) sau săvârșirea faptei de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor], diferențiere care în varianta Consiliului Superior al Magistraturii se regăsește.

În al treilea rând, în varianta propusă de Consiliul Superior al Magistraturii, este reglementată ca variantă agravată săvârșirea faptei asupra unui minor de către un major, diferențiere care ar trebui să se regăsească în noua reglementare.

Referitor la art. 219 Cod penal, analizând forma din propunerea legislativă, se constată că se intenționează incriminarea, la alin. (2¹), ca variantă agravată, a realizării unui act sexual consimțit, inclusiv în situația în care victima este un minor între 14 și 18 ani, dacă se reține vreuna dintre circumstanțele prevăzute la alin. (2) lit. a), b) și d)-f) sau dacă făptuitorul a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor.

Această formă de incriminare nu se regăsește în varianta în vigoare a legii și nu au fost prezentate argumente care să justifice demersul legislativ inițiat.

În ceea ce privește reglementarea propusă pentru art. 221 Cod penal, din punctul de vedere al tehnicii legislative, se observă că alin. (1) al propunerii legislative cuprinde erori de tehnoredactare (astfel, ar fi necesară introducerea articolului „unui” înainte de cuvântul „minor”

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

și înlăturarea sintagmei „precum și determinarea minorului să suporte ori să efectueze un astfel de act”, care se repetă).

Sub aspectul art. 222 Cod penal, nu au fost formulate propuneri de reglementare, deși acestea se regăsesc în forma propusă de Consiliul Superior al Magistraturii și sunt necesare pentru coerența reglementărilor în materie, ca urmare a propunerilor de modificare care vizează infracțiunile de viol, agresiune sexuală, raport sexual cu un minor, corupere sexuală a minorilor. Fiind preluată o parte din incriminarea care actualmente se regăsește în cadrul infracțiunii de act sexual cu un minor la nivelul infracțiunii de viol, este firească extinderea incriminării din alin. (1) al art. 222 și la noile variante normative ce vor fi incluse în art. 218 Cod penal. Pentru rațiuni similare, care vizează preluarea unei părți din incriminarea care actualmente se regăsește în cadrul infracțiunii de corupere sexuală a minorilor la nivelul infracțiunii de agresiune sexuală, este firească extinderea incriminării din alin. (2) al art. 222 și la noile variante normative ce vor fi incluse în art. 219 Cod penal.

Pe de altă parte, menționăm că art. 7 alin. (3¹) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, statuează expres faptul că *„propunerile legislative, proiectele de legi și celelalte proiecte de acte normative vor fi însoțite, în mod obligatoriu, de o evaluare preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”*

Evaluarea preliminară a impactului asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, impusă de legiuitor, trebuie să fie efectivă, fapt care implică o analiză concretă și documentată asupra cadrului normativ în vigoare și asupra efectelor previzionate ale intervenției normative preconizate.

Cu atât mai mult o astfel de evaluare concretă este necesară în cazul inițiativelor legislative care vizează modificarea sau completarea Codului penal, în condițiile în care orice modificare adusă cadrului normelor penale trebuie să corespundă realităților sociale și fie aptă să conducă la sancționarea acelor fapte care aduc atingere celor mai importante valori sociale.

Propunerile incluse în inițiativa legislativă înaintată Consiliului Superior al Magistraturii nu au fost consecința unei astfel de evaluări.

Din acest punct de vedere, trebuie remarcat că propunerile de modificare formulate anterior de Consiliul Superior al Magistraturii au avut ca bază o analiză amplă și detaliată a practicii instanțelor judecătorești și a parchetelor de pe lângă acestea, la nivel național, concretizată în Raportul Inspecției Judiciare - tematic mixt nr. 20-2770/20-2771. Disfuncționalitățile de ordin legislativ care au rezultat din acest raport au fost analizate la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, fiind propuse soluții normative temeinic fundamentate.

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

De exemplu, din perspectiva vârstei minorului până la care întreținerea de relații sexuale ar urma să constituie infracțiunea de viol, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a avut în vedere vârsta de 14 ani, în considerarea faptului că, până la împlinirea acestei vârste, stadiul dezvoltării psihofizice a minorului nu permite exprimarea unui consimțământ valabil, iar minorul nici nu răspunde penal, conform art. 113 Cod penal, legea instituind o prezumție absolută a lipsei de discernământ.

Din acest punct de vedere, stabilirea, în cadrul propunerii legislative, a vârstei de 16 ani ca vârstă până la care se va institui prezumția absolută a lipsei discernământului minorului, cu consecința încadrării eventualei fapte având ca victimă minorul ca infracțiune de viol, nu are la bază o evaluare concretă a impactului unei astfel de reglementări.

Această propunere nu are în vedere discrepanța evidentă între situația minorului între 14 și 16 ani, prezumat absolut ca fiind lipsit de discernământ în materia supusă analizei, și situația aceluiși minor care săvârșește o faptă penală de orice natură și cu privire la care legiuitorul a stabilit că poate răspunde penal, în condițiile în care se dovedește că a săvârșit fapta cu discernământ.

Prin urmare, din această perspectivă, propunerea legislativă înaintată Consiliului Superior al Magistraturii nu respectă nici cerința imperativă reglementată de art. 7 alin. (3¹) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Cu deosebită considerație,

Judecător Mihai Bogdan MATEESCU,
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 5773/2021 din data de 11.08.2021

Domnului Stelian-Cristian ION,
Ministrul Justiției

Biroul permanent al Senatului

Bp. 431 / 2.11.2021

Biroul permanent al Senatului

L. 494 / 15.11.2021

Stimate domnule ministru,

Consiliul Superior al Magistraturii apreciază cooperarea interinstituțională drept esențială pentru eficientizarea și asigurarea unui înalt nivel de independență și de transparență a sistemului judiciar, acesta reprezentând un domeniu ce presupune efortul comun al tuturor puterilor statului, în limitele atribuțiilor ce le sunt conferite de Constituție și celelalte acte normative.

Consiliul Superior al Magistraturii are îndatorirea de a se implica activ în aspectele care privesc autoritatea judecătorească, în strictă conformitate cu litera și spiritul actelor normative care guvernează Justiția română și în directă conlucrare cu celelalte puteri ale statului de drept.

În ședința din data de 27 iulie 2021, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat Raportul Inspecției Judiciare - tematic mixt nr. 20-2770/20-2771 privind „practica instanțelor de judecată și a parchetelor de pe lângă acestea în investigarea și soluționarea cauzelor privind infracțiuni la viața sexuală cu victime minore”.

În cuprinsul acestui raport se reține că, din perspectiva analizată, consimțământul reprezintă exprimarea acordului de voință în mod liber de către victimă cu privire la realizarea raportului sexual ori a actului sexual.

Aprecierea valabilității consimțământului este atributul exclusiv al organului judiciar, fiind absolut necesar însă a se stabili dacă victima minoră a înțeles sau nu semnificația actului sexual și a tuturor consecințelor pe care acesta le implică pentru persoana sa, evoluția ei fizică și emoțională.

Diferența fundamentală care conduce la încadrarea juridică a unei fapte ca viol și nu ca act sexual cu un minor este, potrivit doctrinei și practicii parchetelor și instanțelor de judecată, constatarea îndeplinirii cel puțin a uneia dintre cerințele esențiale pentru realizarea elementului material al violului, respectiv constrângerea victimei (care poate îmbrăca 2 forme: constrângerea fizică și constrângerea morală), punerea victimei în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

voința sau profitarea de starea victimei de a fi în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința.

Practica judiciară a demonstrat că activitatea de constrângere fizică este mai ușor de dovedit, în special în situațiile în care actele de violență lasă urme asupra corpului sau bunurilor victimei, în timp ce constrângerea morală sau cerința punerii victimei în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința presupun administrarea unui probatoriu diferit, nuanțat, în care declarațiile persoanelor implicate trebuie de cele mai multe ori completate cu elemente extrinseci modului în care acestea au perceput și descris desfășurarea evenimentelor, motivațiile, mobilul sau scopul. O parte a doctrinei menționează vârsta fragedă a victimei ca o conjunctură în care victima este în imposibilitate de a se apăra sau de a-și exprima voința, stare preexistentă și independentă de acțiunile făptuitorului în realizarea actului sexual, care însă, constituind a treia modalitate de realizare a elementului material al violului, ar justifica această încadrare juridică a faptei.

În raport se mai reține că, în cauzele analizate, s-a constatat că în calificarea faptei a prezentat relevanță modul în care s-a apreciat cu privire la existența sau inexistența consimțământului persoanei vătămate, prin raportare la vârsta acesteia.

În unele cazuri, situația persoanelor vătămate în vârstă de 11-12 ani a condus la calificarea faptei ca *act sexual cu un minor*, instanțele apreciind în aceste situații că din probele administrate (declarație persoană vătămată care a confirmat că și-a dat acordul, declarații de martori care au confirmat că a existat acordul minorului sau că minorul nu a fost constrâns de inculpat) rezultă că a existat un consimțământ exprimat de persoana vătămată minoră.

În alte cazuri, aceeași vârstă a condus la calificarea faptei ca *viol*, în aceste situații instanțele apreciind, pe baza unei expertize psihiatrice că, din cauza vârstei avute la data consumării actelor sexuale, persoana vătămată nu era suficient de dezvoltată psiho-moral, nu era capabilă să înțeleagă consecințele unor astfel de acțiuni și nu avea capacitatea de a exprima un consimțământ valabil în acest sens.

Se mai reține că din verificările efectuate a rezultat că, în aprecierea valabilității consimțământului victimelor minore, vârsta acestora a reprezentat un criteriu de apreciere care s-a impus a fi coroborat cu probele administrate în cauză, *fără a fi însă determinant pentru soluția adoptată.*

În contextul menționat, *Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a hotărât sesizarea ministrului justiției cu unele propuneri de modificare a Codului penal, în temeiul art. 38 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.*

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Călea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Astfel, Plenul a apreciat că s-ar putea analiza stabilirea unei vârste a minorului până la care raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală să constituie infracțiunea de viol, în considerarea faptului că stadiul dezvoltării psihofizice a minorului nu permite exprimarea unui consimțământ valabil.

În același sens au fost modificate recent și dispozițiile **Codului penal francez**¹, prin Legea nr. 478 din 21 aprilie 2021, stabilindu-se, în esență, la 15 ani vârsta sub care se consideră că un copil nu consimte la un act sexual cu un adult, fapta constituind viol.

Astfel, dispozițiile art. 222-22 din Codul penal francez definesc agresiunile sexuale ca fiind orice acte de natură sexuală („*toute atteinte sexuelle*”²) comise cu violență, constrângere, amenințare sau prin luarea prin surprindere ori, în cazurile prevăzute de lege, săvârșite împotriva unui minor de către un major.

Așa cum se arată în cuprinsul art. 222-22-1, la ultimul alineat, atunci când faptele sunt comise asupra persoanei unui minor mai mic de cincisprezece ani, constrângerea morală sau luarea prin surprindere se caracterizează prin aceea că se profită de vulnerabilitatea victimei, care nu are discernământul necesar pentru aceste acte³.

Varianta tip a infracțiunii de viol este reglementată în cuprinsul art. 222-23 ca fiind *Toate actele de penetrare sexuală, de orice natură ar fi ele, sau toate actele orale sau vaginale comise asupra altei persoane sau asupra autorului prin violență, constrângere, amenințare sau luare prin surprindere. Pedepsa, în acest caz, este închisoarea de până la 15 ani.*

Dacă această faptă este comisă asupra unui minor mai mic de 15 ani, ne regăsim în prezența unei variante agravate, în privința căreia dispozițiile art. 222-24 pct. 2 prevăd o pedeapsă de până la 20 de ani închisoare.

Potrivit art. 222-23-1, introdus prin Legea nr. 478 din 21 aprilie 2021⁴, în afara ipotezei tip a violului prevăzută la art. 222-23, constituie, de asemenea, infracțiunea de viol orice act de penetrare sexuală, de orice fel, sau orice act oral-genital săvârșit de un adult asupra persoanei unui minor mai mic de cincisprezece ani sau comis asupra autorului de către minor, dacă diferența de vârstă între major și minor este de cel puțin cinci ani.

¹ <https://www.lefigaro.fr/actualite-france/le-parlement-s-apprete-a-adopter-la-loi-sur-les-violences-sexuelles-sur-mineurs-20210415>, https://adevarul.ro/international/europa/parlamentul-francez-adoptat-lege-califica-viol-actul-sexual-copil-varsta-15-ani-pedeapsa-ajunge-20-ani-inchisoare-1_6079197b5163ec427103bbd9/index.html.

² Par „atteinte sexuelle”, il faut entendre tout acte à caractère sexuel, avec ou sans pénétration – a se vedea <https://www.village-justice.com/articles/delit-atteinte-sexuelle-sur-mineur,37945.html>.

³ „Lorsque les faits sont commis sur la personne d'un mineur de quinze ans, la contrainte morale ou la surprise sont caractérisées par l'abus de la vulnérabilité de la victime ne disposant pas du discernement nécessaire pour ces actes.”

⁴ https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006070719/LEGISCTA000043405084?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF#LEGISCTA000043405084.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Condiția diferenței de vârstă prevăzută la primul alineat al acestui articol nu se aplică în cazul în care faptele sunt săvârșite în schimbul unei remunerații, a unei promisiuni de remunerație, a acordării unui beneficiu în natură sau a promisiunii unui astfel de beneficiu⁵.

Conform art. 222-23-3, infracțiunea de viol prevăzută la art. 222-23-1 este pedepsită de Codul penal francez cu închisoarea până la 20 de ani.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că ar putea fi avută în vedere vârsta de 14 ani, în condițiile în care până la împlinirea acestei vârste minorul nici nu răspunde penal, conform art. 113 Cod penal, legea instituind o prezumție absolută a lipsei de discernământ. Este drept că dispozițiile menționate se referă la vârsta minorului care a săvârșit o faptă penală, dar ele pot fi relevante și în privința victimei, câtă vreme criteriul determinant în stabilirea acestui prag este existența discernământului.

În acest sens, s-a propus completarea dispozițiilor art. 218 din Codul penal cu dispoziții noi, corelativ cu abrogarea prevederilor alin. (2) și (5) ale art. 220 și cu modificarea corespunzătoare a alin. (6).

Având în vedere că, în prezent, potrivit art. 220 alin. (6), faptele prevăzute la alin. (2) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani, s-a propus inserarea unor dispoziții similare și în cazul infracțiunii de viol, în noua variantă, ce va fi incidentă doar în cazul făptuitorului minor.

De asemenea, în raport de dispozițiile art. 222¹, în conformitate cu care „Dacă faptele prevăzute la art. 220 - 222 sunt săvârșite de două sau mai multe persoane împreună sau de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.”, s-a propus inserarea unui text în acest sens în legătură cu noile variante de incriminare propuse.

Propunerile concrete de reglementare sunt următoarele:

- **La articolul 218, după alineatul (4) se introduc patru noi alineate, alineatele (4¹)-(4⁴), cu următorul cuprins:**

⁵ „Hors le cas prévu à l'article 222-23, constitue également un viol tout acte de pénétration sexuelle, de quelque nature qu'il soit, ou tout acte bucco-génital commis par un majeur sur la personne d'un mineur de quinze ans ou commis sur l'auteur par le mineur, lorsque la différence d'âge entre le majeur et le mineur est d'au moins cinq ans.

La condition de différence d'âge prévue au premier alinéa du présent article n'est pas applicable si les faits sont commis en échange d'une rémunération, d'une promesse de rémunération, de la fourniture d'un avantage en nature ou de la promesse d'un tel avantage.”

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

„(4¹) Constituie, de asemenea, infracțiunea de viol și se sancționează cu pedeapsa prevăzută la alin. (1) raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise cu un minor care nu a împlinit 14 ani.

(4²) Fapta prevăzută la alin. (4¹) se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:

a) fapta a fost comisă de un membru de familie al minorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;

c) fapta a pus în pericol viața minorului;

d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

e) făptuitorul a împlinit vârsta de 18 ani.

(4³) Când făptuitorul nu a împlinit 18 ani, faptele prevăzute la alin. (4¹) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani.

(4⁴) Dacă faptele prevăzute la alin. (4¹) și (4²) sunt săvârșite de două sau mai multe persoane împreună sau de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.”

- La articolul 218, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1) - (3), (3¹), (4¹), (4²) și (4⁴) se pedepsește.”

- La articolul 220, alineatele (2) și (5) se abrogă.

- La articolul 220, alineatele (6) și (7) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(6) Faptele prevăzute la alin. (1) și la alin. (4) lit. e) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani.

(7) Tentativa la infracțiunile prevăzute la alin. (1) - (4) se pedepsește.”

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că este necesară, de asemenea, modificarea corespunzătoare și a dispozițiilor art. 219 și 221 din Codul penal, care incriminează infracțiunile de agresiune sexuală și, respectiv, corupere sexuală a minorilor.

În contextul în care agresiunea sexuală poate fi considerată „o reglementare în oglindă a violului”, diferind doar elementul material⁶, s-a apreciat că, pentru rațiuni similare celor avute în vedere la formularea propunerii de incriminare drept infracțiunea de viol a fetei specifice comise cu un minor care nu a împlinit 14 ani, care consimte la această faptă, ar fi necesară o dispoziție

⁶ „Noul Cod penal comentat. Partea specială. Ediția a II-a revăzută și adăugită”, Vasile Dobrinoiu ș.a., Ed. Universul juridic, București, 2014, pag. 180.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

simetrică pentru a incrimina ca agresiune sexuală actul sexual consimțit (altul decât cel care constituie viol) cu un minor sub 14 ani.

În legătură cu aceste aspecte, s-a reținut că în Codul penal francez, la art. 222-27 se arată că agresiunile sexuale altele decât violul se pedepsesc cu închisoare până la 5 ani și cu 75.000 euro amendă.

Potrivit art. 222-29-1, dacă aceste agresiuni sunt exercitate asupra unui minor mai mic de 15 ani prin violență, constrângere, amenințare sau luare prin surprindere, pedeapsa este de până la 10 ani închisoare și 150.000 euro amendă.

Prin Legea nr. 478 din 21 aprilie 2021 a fost introdus și un alt articol, art. 222-29-2, în conformitate cu care, în afara cazului prevăzut la art. 222-29-1 (mai sus redat), constituie de asemenea o agresiune sexuală pedepsită cu până la 10 ani închisoare și 150.000 euro amendă toate actele de natură sexuală, altele decât violul, comise de un major asupra unui minor mai mic de 15 ani, dacă diferența de vârstă este de cel puțin 5 ani.⁷

Plenul Consiliului a mai reținut că, după cum se subliniază în doctrină⁸, criteriul de distincție între viol și agresiunea sexuală sub aspectul elementului material se regăsește și în cazul infracțiunilor de act sexual cu un minor și, respectiv, de corupere sexuală de minori. Astfel, dacă actul presupune penetrare sau act sexual oral vom fi în prezența actului sexual cu un minor, iar dacă este vorba de alte acte de natură sexuală fapta va constitui corupere sexuală de minori.

Față de cele ce preced, Plenul a apreciat că este necesară completarea art. 219 cu alineate noi, corelativ cu abrogarea dispozițiilor alin. (1), (2) și (5) ale art. 221 și cu modificarea corespunzătoare a alin. (6) al acestui din urmă articol.

Practic, conform propunerilor, în cuprinsul art. 221 din Codul penal ar urma să se regăsească:

- alin. (2)¹, care incriminează fapta comisă de un major cu un minor cu vârsta între 14 și 18 ani în anumite circumstanțe;
- alin. (3), care incriminează actul sexual de orice natură săvârșit de un major în prezența unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani;
- alin. (4), care incriminează determinarea de către un major a unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani să asiste la comiterea unor acte cu caracter exhibiționist ori la spectacole sau reprezentații în cadrul cărora se comit acte sexuale de orice natură, precum și punerea la dispoziția acestuia de materiale cu caracter pornografic.

⁷ „Hors le cas prévu à l'article 222-29-1, constitue également une agression sexuelle punie de dix ans d'emprisonnement et de 150 000 € d'amende toute atteinte sexuelle autre qu'un viol commise par un majeur sur la personne d'un mineur de quinze ans, lorsque la différence d'âge entre le majeur et le mineur est d'au moins cinq ans.

La condition de différence d'âge prévue au premier alinéa du présent article n'est pas applicable si les faits ont été commis en échange d'une rémunération, d'une promesse de rémunération, de la fourniture d'un avantage en nature ou de la promesse d'un tel avantage.”

⁸ Vasile Dobrinioiu ș.a., op. cit., pag. 173.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Propunerile concrete de reglementare sunt următoarele:

- La articolul 219, după alineatul (3) se introduc patru noi alineate, alineatele (3¹) – (3⁴), cu următorul cuprins:

„(3¹) Constituie, de asemenea, infracțiunea de agresiune sexuală și se pedepsește cu pedeapsa prevăzută la alin. (1) comiterea unui act de natură sexuală, altul decât cel prevăzut în art. 218, împotriva unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani, precum și determinarea minorului să suporte ori să efectueze un astfel de act.

(3²) Fapta prevăzută la alin. (3¹) se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:

a) fapta a fost comisă de un membru de familie al minorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;

c) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

d) fapta a pus în pericol viața minorului.

(3³) Faptele prevăzute la alin. (3¹) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani.

(3⁴) Dacă faptele prevăzute la alin. (3¹) și (3²) sunt săvârșite de două sau mai multe persoane împreună sau de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.”

- La articolul 219, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Dacă actele de agresiune sexuală au fost precedate sau urmate de săvârșirea actelor sexuale prevăzute în art. 218 alin. (1), (2), (4¹) sau (4²), fapta constituie viol.”

- La articolul 219, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1), (2), (3¹), (3²) și (3⁴) se pedepsește.”

- La articolul 221, alineatele (1) și (2) se abrogă.

- La articolul 221, alineatul (2¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2¹) Comiterea de către un major a unui act de natură sexuală, altul decât cel prevăzut în art. 220, împotriva unui minor cu vârsta între 14 și 18 ani, precum și determinarea minorului să suporte ori să efectueze un astfel de act se pedepsesc cu închisoarea de la două luni la 3 ani și interzicerea exercitării unor drepturi dacă:

a) minorul este membru de familie al majorului;

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție, republicată)

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;

c) fapta a pus în pericol viața minorului;

d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.”

- La articolul 221, alineatul (5) se abrogă.

- La articolul 221, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Tentativa la infracțiunea prevăzută la alin. (2¹) se pedepsește.”

În raport de modificările propuse, Plenul a apreciat că, pentru coerența reglementărilor în materie, este necesară și **modificarea art. 222 din Codul penal**, ce incriminează infracțiunea de **racolare a minorilor în scopuri sexuale**, după cum urmează:

„Art. 222 - Racolarea minorilor în scopuri sexuale

(1) Fapta persoanei majore de a-i propune unui minor care nu a împlinit vârsta de 16 ani să se întâlnească, în scopul comiterii unui act dintre cele prevăzute în art. 220, art. 374 sau art. 218 alin. (4¹), (4²) și (4⁴), inclusiv atunci când propunerea a fost făcută prin mijloacele de transmitere la distanță, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Fapta persoanei majore de a-i propune unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani să se întâlnească, în scopul comiterii unui act dintre cele prevăzute în art. 221 sau art. 219 alin. (3¹), (3²) și (3⁴), inclusiv atunci când propunerea a fost făcută prin mijloacele de transmitere la distanță, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.”

Pe aceste premise, vă adresăm rugămintea de a dispune măsurile necesare pentru inițierea demersului normativ propus.

Cu deosebită considerație,

Judecător Mihai-Bogdan MATEESCU
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

